

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző: Gyetvai János

Cím: Magyarosan

Forrás: Népszava

Bp.

1918 VI. 15

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

389.631

Hely

Idő

"1918"

Személy

Helyszín

389.63 1918

Magyarosan.

*

A legújabb tejbotrány. — A közlelmezési miniszter egy nagyán készült és gyanussá törpült közlelleti akciója. — 25.000 liter tej pasztörizálása. — Tejhamisítás készül állami pénzen.

Az Urános Országos Növédő Egyesület a Stefánia Szövetséggel és a Budapesti Központi Tejcsarnok Részvénytársasággal együtt „Uránia Tejkonyha” név alatt közérdekű és altruisztikus jellegű intézményt létesített, amelynek célja a mesterséges táplálásra szorult és beteg csecsemőknek állandó orvosi fölügyelet alatt és orvosi előírás szerint készült higiénikus táptejjel és gyógytejjel való ellátása. Budapest természetellenesen nagy csecsemőhalandóságának egyik főoka éppen ilyen tejkonyha hiánya volt, ahol egységes vezetés mellett a legmegfelelőbb eszközök és berendezések alkalmazásával, ami pedig a legfontosabb: a legszigorubb ellenőrzéssel abszolút tiszta és lehetőleg olcsó tejjel lássák el a csecsemőket.

Ennek a derék földadatnak a megoldására alakult az Uránia Tejkonyha, ahol minden garancia meg is van ahhoz, hogy a szopós csecsemőket valóban el fogják látni tiszta és olcsó tejjel. Akik a tejkonyha gondolatát valósággá érezték, azok elsőrangú szaktekintélyek voltak. A tejet maga a Tejkonyha szerzi be és pasztörizálja megfelelően, szakszerűen szortirozza a gyógytáptejtermékeket, szopóvéggel ellátott üvegekbe zárja és önköltségű áron szolgáltatja ki. Ami pedig a legfontosabb minden ilyesfajta intézménynél, a legabszolútabb orvosi ellenőrzés alatt áll. Az orvosok névsora ugyanis, akik az ellenőrzést eszközlik, a következők: Bókay János, Berend Miklós, Preisich Kornél, Hajnisch, Flesch, Deutsch Ernő és Madzsar József. Valamennyi elsőrangú orvosok és szaktekintélyek.

A közlelmezési miniszter terve.

A közlelmezési miniszter egy hónappal ezelőtt elhatározta, hogy a két éven aluli gyermekeket is el fogja látni pasztörizált tejjel. Huszonötezer liter tejet fog pasztörizáltatni, amelyért 5 hajlandó literenként 8 fillért fizetni. A Stefánia Szövetség figyelmeztette a minisztert arra, hogy nem elég a pasztörizálás, mert ha a tej nem jó, a pasztörizálás nem javítja meg. Jó minőségű tejről kell tehát elsősorban gondoskodni, amire természetesen a legkomolyabb garanciát kell biztosítani. De még ez sem elegendő, mert ha a pasztörizált tej nincs jól elzárva, az üvegek esetleges fölbontásával ut nyíthatik a leglelketlenebb tejhamisításra. Az Uránia Tejkonyha abban a tudatban, hogy neki mindkét garancia a birtokában van, tudatában derék szándékának és rendelkezve azzal a legfőbb biztosítékkal is, hogy a kellő és legszigorubb szakszerű orvosi ellenőrzést érvényesítheti — erre garanciát éppen a fönt felsorolt orvosok nyújthatják neki — ajánlatot tett a közlelmezési miniszternek a 25.000 liter tej pasztörizálására és szétosztására. Vállalkozott arra is, hogy a tejet fölbonthatatlanul zárja palackokba és a jó kiszolgálás kedvéért decentralizálva kötszáz fiókban bocsátja a közönség rendelkezésére.

Ez eddig teljesen rendben lett volna és meg is nyugodhattunk volna abban, hogy jól és tisztán biztosítva lesz a főváros csecsemőinek és két éven aluli gyermekeinek a tejjelátása.

Többszörösen büntetett tejhamisítók kezében a 25.000 liter tej.

Egyszerre azonban váratlan és nagyon meglepő fordulat történt, amelyért, ha a miniszter alábbi ténykedését a legsúlyosabb bírálat tárgyává kell tenni, köszönje elsősorban titkos vagy nem titkos tanácsadójának, másodsorban azoknak az uraknak, akik szakértelem nélkül — talán önmaguk nagy meglepetésére is — a tejjelátás élére kerültek.

Az történet ugyanis, hogy a miniszter nem fogadta el az Uránia Tejkonyha ajánlatát, amely pedig, mint föntebb rámutattunk, a legmegfelelőbb lett volna, hanem 10 fővárosi tejkereskedőre bízta a 25.000 liter tej pasztörizálását. A névsort ideilktatni már csak azért is érdemes lesz, mert a 10 tejkereskedő közül éppen öten vannak olyanok, akik többszörösen voltak már büntetve tejhamisításért. A névsor a következő: A Központi Tejcsarnok, az Általános Tejcsarnok, Robicsék, Leibniker, Laurie Adolf — ez az első öt, akik ellen kifogásunk egyébként nem lehet — továbbá Riedl, Vajda Mihály, Fischer Jenő, Korodi Péterné és Szántó Sámuel. Utóbbiak azok, akik ellen nagyon is erős kifogást emelhetünk.

Itt kérdezzük meg, hogy ha már ilyen furcsa és meglepő előszeretettel magántejkereskedőcégekre esett a miniszter választása, megkérdé-e legalább a főkapitányt, mielőtt a fönti névsort összeállította?

A megbízást a miniszter betetőzte még azzal a teljesen abszurd rendelkezésével, amellyel a leghallatlanabb tejhamisításnak nyitott szabad utat. Megengedte ugyanis, hogy az üvegeket egyszerű és a legkönnyebben eltávolítható és helyettesíthető papírfödélvel zárják le.

Ami azután igazán naivvá és mulatságossá teszi a dolgot, az az a körülmény, hogy a miniszter a Stefánia Szövetséget kérte meg a tiz kereskedő ellenőrzésével. A Stefánia Szövetség természetesen erre nem vállalkozott, mert lehetetlennek tartotta, hogy tiz különböző helyen létesítsen állandó szakértői szert, amire föltétlenül szükség volna, hogy az ellenőrzés biztos lehessen. De nem vállalkozhatott azért sem, mert ha az üvegek csak papírfödélvel vannak lezárva, utközben százszor fölbonthatók és ha

*misíthatók, ebben az esetben pedig a felelős-
ség elvállalása lehetetlen volna.*

*

Íme tehát egy szinte országos közügyből (ősi magyar mintára) megint botrányos és ordináre üzlet lett. Mert ahogyan most a 25.000 liter tej ügye utnak indult — nagyhangon hirdetett közérdeknek s népjóléti akciónak kürtölve ki — már az első lépésnél abba a kátyuba került, amelyben csak *közönséges szélhámosság lehet belőle.*

Nem kétséges, hogyha az Uránia Tejkonyha kapja meg a megbízást a 25.000 liter tej pasztörizálására, üzlet marad ugyan akkor is, de kellő technikai felszereléssel, egy központtal, valamint a legnívósabb és legszigorubb ellenőrzéssel biztosítva az ellen, hogy csunya kufárkodással züljék és az ellen különösen, hogy a leg-súlyosabb veszélybe döntsék sok ezer ártatlan gyermeknek az egészségét.

Gyetvai János.